

VIRTUÁLNÍ

z cyklu: **Text v uměleckém díle**

PROSTOR

Vernisáž výstavy: **středa 21. 10. 2015 v 18:30**

Termín konání výstavy: **22. 10. - 2. 12. 2015**

Otevírací doba: **út-pá 10-13, 14-18 h, so 13-17h**

Malá galerie, Jateční 1588/49, 40001 Ústí nad Labem

Vystavující: Jana Bernartová | Blázni.cz | The Rodina

Kurátorka výstavy: **Barbora Hájková**

Grafický styl výstavy: **Barbora Halamová a Michaela Hrabová**

Realizační tým: **Polina Khatenko**

Text jako prvek objevující se v uměleckém díle má mnoho podob a funkcí. Od aktivistického postoje, jež často vyjadřuje politické smýšlení tvůrců, můžeme postupovat ke konceptuálním dílům, využívající textu jako nástroje k dosažení svého cíle, ve kterých vystupuje ve většině případů jako nositel informace o uměleckém záměru. Text, především pak jeho zástupné znaky – grafémy, může také stát v opozici ke své komunikační funkci – může být nositelem estetiky. A samozřejmě text, který slouží k analýze a interpretaci samotné funkce a podoby jazyka a komunikace.

Umělecká díla prezentovaná na výstavě Virtuální prostor propojují dva pojmy – text a virtualitu, se kterými mnozí z nás v běžném životě pracují až několik hodin denně. Zachování textu se od prvních kamenných stél proměnilo do dnešní podoby facebookových a twitterových postů, hashtagů, vyskakovacích oken a sms. Niels Brügger, dánský profesor web historie, ve svém imatrikulačním textu uvádí, že v roce 2000 se 75 % uložených dat nacházelo v analogové formě. V roce 2007 se tento počet zúžil na 7 % a v roce 2012 se pouze 2 % veškerých uložených dat vyskytovala na papíře, fotografiích, vinylech, magnetofonových páskách a v dalších analogových formách. Lze v tomto prostředí vyzorovat vlastnosti jako je trvalost a platnost textu nebo se vlivem digitálních médií sdělení rozměňují a ztrácejí na své výpovědní hodnotě?

Umělecká díla, zařazená do výstavy Virtuální prostor, na tento fenomén reagují kontra-produktivně. Skupina Blázni.cz využívá v Projektu cicero digitální rozhraní ke generování moudr. Používá náhodně vytvářený pseudolatinský tiskařský text „lorem ipsum“, z něhož každých pár sekund převádí překladačem novou větu do češtiny a vykreslí ji jako memový obrázek k virálnímu šíření. Projekt cicero je zároveň reductio ad absurdum myšlenky, že smysl díla je věcí příjemce. Je-li tomu tak, nepotřebujeme autory. Cicero je konceptualista.

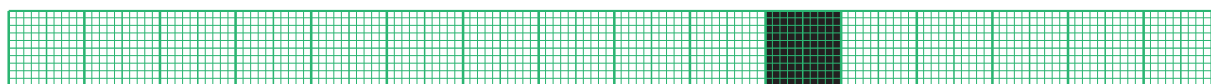
Stejně tak Audio Pioneers autorky Jany Bernartové hovoří jako skuteční lidé. Objevili se případy uživatelů, jejichž blízkým přítelem byla Siri – osobní asistent a navigátor, který je součástí Appel softwaru. Audio Pioneers jsou ovšem na vyšší intelektuální úrovni. Generují texty o generativním umění. Pokud se však dobře zaposloucháte, zjistíte, že texty jsou produktem softwaru (a nebo šíleného vědce, který neovládá větnou skladbu).

V opozitu k těmto technickým artefaktům je přímo na téma výstavy vytvořeno dílo z produkce The Rodina. Celé schéma tisku je procesuálním dílem a je založeno na emailové komunikaci kurátorky a umělecké skupiny. Kurátorka se na základě zaslanych instrukcí stala realizátorem a potažmo spoluautorem díla, aniž byla do poslední chvíle známa podoba i celkové vyznění díla.

Výstava v Malé galerii prezentuje pouze malý úsek uměleckých přístupů, které se *textem ve virtuálním prostoru* zabývají. Další autoři výše popsanou problematiku propojují např. s dalšími fenomény jako náboženství nebo osobní vztahy. Celkový obraz *textu ve virtuálním prostoru* by se v budoucnu měl prezentovat ve větším měřítku, než je Malá galerie.

K výstavě se 12. 11. 2015 v 18:30 uskuteční také doprovodný program **Virtuální prostor v textu**. V kavárně, která je součástí kulturní fabriky Armaturka, proběhne čtení Luboše Svobody a přednáška Pala Fabuše. Svobodovi v loňském roce vyšel debut – sbírka básní Vypadáme, že máváme, za niž byl nominován mezi finalisty Ceny Jiřího Ortena. Ve svých textech ztvárňuje každodenní úkony, pojaté minimalisticky, osekáné až k meritu věci. Mimo jiné v nich reflektuje současnost způsobem, z něhož je zřejmé, že naše myšlení i sebeurčení se pomalu přesouvá do virtuálního světa.

Pala Fabuš je teoretik, kurátor, kritik a publicista, který se ve své badatelské práci zaměřuje na nová média a virtualitu jako ontologickou kategorii. Do roku 2013 byl šéfredaktorem časopisu Umělec a jedním ze zakladatelů nakladatelství Divus v České republice. „*Když přemýšlíme nad internetem, tak spíš přemýšlíme nad ‚něčím‘, co ten internet zvýrazňuje. Ono je opravdu lepší uvažovat nad ním jako nad nějakým lakmusovým papírkem, který přikládáme k dnešnímu světu, dnešní společnosti.*“



Výstavní program je pořádán v rámci studijního předmětu Kurátorský workshop III pod vedením doc. Mgr. Michala Kolečka Ph.D. studentkami druhého ročníku navazujícího magisterského oboru Kurátorská studia Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Výstavní program je podpořena Operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost – projekt Otevřená univerzita, otevřená věda, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/35.0044.